

datça için "koruma" planı değil koru ma!" planı!

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan "Datça Çevre Düzeni Planı Revizyonu" 1 Nisan 2014'de askıya çıktı. Bu revizyonun, Datça- Bozburun'u otel turizmine, marinaya ve konut yerleşimine açma amacı taşıdığı görülmektedir.

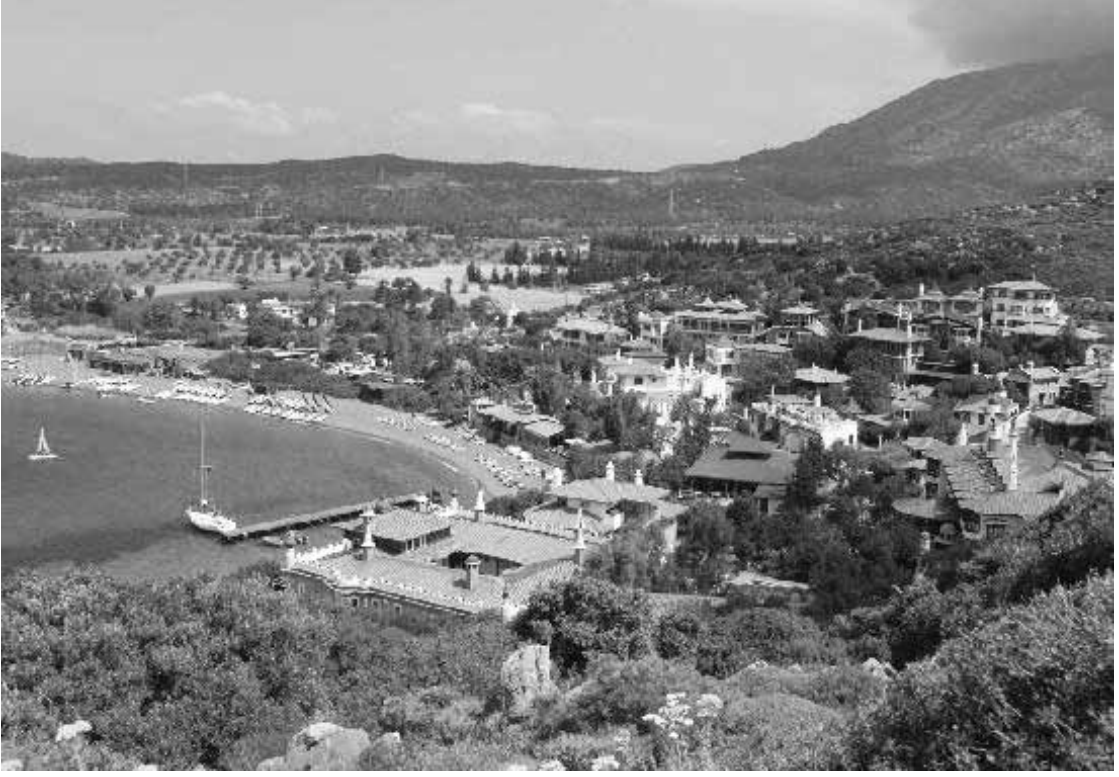
"DATÇA-BOZBURUN ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ 1/25 000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI REVİZYONU"

Son günlerde kamuoyunda en çok tartışılan konulardan biri de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından yapılan "Datça Çevre Düzeni Planı Revizyonu" dur. Onaylanarak 1 Nisan 2014'de askıya çıkan bu revizyon planın kamuoyundaki genel algısı "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Datça- Bozburun'u otel turizmine, marinaya ve konut yerleşimine açmak üzere" olduğu yönündedir.

Söz konusu çevre planı revizyonu ile ilgili olarak gerek TMMOB ve buna bağlı meslek odaları, ilgili be-

lediyeler ve gerekse milletvekilleri çekincelerini açık dile getirmişlerdir. Konu basında da geniş yankı uyandırmıştır.

Türkiye Mimar ve Mühendisler Odaları Birliği (TMMOB) tarafından; "Yapılan bu plan değişikliğiyle 'turizm tesis alanlarının genişletildiğini ve gizli yapılaşmanın önünün açıldığını' öne sürülerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Datça Bozburun'da yapılaşmanın önünü açan ve 1 Nisan'da askıya çıkan Çevre Düzeni Planı revizyonu için Çevre ve Şehircilik Ba-

kanlığı Muğla İl Müdürlüğü'ne itirazda bulunulmuştur. TMMOB, itiraz dilekçesinde planın hiçbir yerden görüş alınmadan dayatmayla oluşturulduğunu savunmuş ve itiraz dilekçesinde aşağıdaki noktalara dikkat çekilerek;

“1/25.000 ölçekli Datça-Bozburun Çevre Düzeni Planı Revizyonunun güncellenmiş, arkeolojik, kentsel SİT sınırlarına ve doğal SİT sınırlarına göre hazırlanmadığı görülmüştür. Bu planda Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun herhangi bir görüşüne de rastlanmadığından 2863 sayılı Koruma Kanunu'na aykırı bir durum oluşturmaktadır. Doğal ve arkeolojik SİT derecelerinde değişiklik yapılarak bu alanlarda turizm alanları, yerleşim alanları, günübirlik alanlar ve kamping alanlarının planlandığı görülmüştür. Maden ocakları işletme ve rezerv alanları planda gösterim olarak işaretlenmiş olup bu konuda verilmiş ruhsat ve izinlerden bahsedilmediği gibi, orman alanında gösterilen maden alanlarının ne kadarlık alana yayılacağı koordinatlarla birlikte planda açıklanmalıdır. Çok geniş alanlarda maden ocakları izinlerinin verildiği bilinmektedir.

Çeşitli koylarda planlanan günübirlik tesis alanlarının ve kamping alanlarının daha sonraki süreçlerde ama-

cının dışına çıkılarak farklı kullanımlara dönüşeceği endişesi oluşmuştur. Örneğin, Hisarönü Körfezi'nde SİT paftalarında 1. Derece Doğal SİT alanı olarak belirlenmiş koylarda kamping alanları oluşturulmuştur. Çok küçük ve korunan koylardaki günübirlik tesis alanları iptal edilebilir. Bölge parklarının imara açılması amacının dışında kullanımlar getireceği endişesi yaratmaktadır.

Doğal karakteri korunacak alanlarda plan hükümlerinin toplam inşaat alanı 150 metrekare şeklindeki imar yoğunluğunun 2-B uygulamalarıyla birlikte farklı kullanımlara dönüşebileceği ve gizli bir yapılaşmanın önünü açabileceği endişesi oluşmuştur. Bu alanlardaki barınma, tarım ve hayvancılıkla ilgili yapılaşma koşulları yeniden belirlenmelidir. Tüm bölge genelinde önceki çevre düzeni planlarındaki alanlara göre turizm tesis alanlarının büyütülmüş, genişletilmiş olduğu görülmektedir.” denilmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası Başkanı Eyüp Muhcu tarafından konu ile ilgili yapılan açıklamada ise; “Planla ilgili dava hazırlığında oldukları, sadece Datça değil, Fethiye, Dalaman, Köyceğiz gibi kıyı alanlarıyla ilgili de yeni planlar yapılmış olduğu, onların da kısa sürede askıya çıkacağıyla ilgili bilgiler geldiği, Kıyı Ya-

sası gereği kıyı bandında yapılaşma yasağı olmasına rağmen Datça'da başlatılan yeni planlarla yapı yasağı olan yerlerin imara açıldığı, Kıyılarda var olan kamuya ait dinlenme tesislerin ise yıkılıp yerlerinde yapılaşmaya açılmasının da önünün açılmış olduğu, "Dinlenme tesisi" yerine "turizm, ticaret merkezi" planlandığı" belirtilmiştir. Ayrıca "Yeni planların kıyıda ki kamu tesislerinin dışında fiilen var olan Otel ve işyeri gibi kaçak binalara da af getirebileceği, dolayısıyla bunların yasallaştırılabileceği, Datça'daki planların bu işin başlangıcı niteliğinde olabileceği" hususlarına dikkat çekilmiştir.

"Datça Çevre Planı Revizyonu" ile ilgili olarak İzmir Milletvekili Ertuğrul Günay da Meclis'e soru önergesi vermiş ve " Datça gibi Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nin, ülke ve dünya ölçeğinde doğal özellikleriyle korunması, bütün kültür yapısıyla geleceğe taşınması gereken ve bu ayrıcalıklı nitelikleri Bakanlar Kurulu kararıyla saptanmış bulunan özel ve sınırlı sayıda alanlar olduğunu hatırlatarak" ;

- 1- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Muğla ilinde iki ilçe sınırlarını kapsamaktadır. Son yerel düzenlemelere göre Büyükşehir olan Muğla Belediyesi ile Datça ve Marmaris Belediyelerinin bu plan revizyonunda katılımı sağlanmış, görüşleri alınmış mıdır?
- 2- Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde doğal, arkeolojik, kentsel sit ve anıt eser var mıdır? Varsa, bu alanların adları ve sit dereceleri nedir? Revizyon Planında bu sit dereceleriyle ilgili yeni bir düzenleme yapılmış mıdır?
- 3- Datça-Bozburun Özel Çevre Planı Revizyonunda, Kültür Varlıkları Koruma Kurulu Muğla Müdürlüğünün görüşü alınmış mıdır? Alınmamışsa, önemli kültür varlığı barındıran böyle bir alanda yapılması düşünülen plan revizyonu için bu, büyük eksiklik değil midir?
- 4- Bölge çam balı üretiminde dünyanın önemli coğrafyalarından birisi ve önemli bir orman alanıdır. Bu açıdan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı görüşleri alınmış mıdır?
- 5- Bölgede verilmiş maden, taş ocağı ve benzeri ruhsatlar var mıdır? Varsa, bunların bölgenin

özelliklerine göre yeniden gözden geçirilmesi, gerekirse iptali düşünülmüş müdür? Yahut revizyon planında bu ruhsatlar aynen geçerliğini korumakta mıdır?

- 6- Marmaris Turizm Alanının ÖÇK sınırları ile ilişkili olması nedeniyle Kültür ve Turizm Bakanlığı ilgili birimlerinin görüşleri alınmış mıdır?
- 7- Çevre Planı Revizyonu, bölgede önceki dönemlerde yapılan kaçak, yüksek, doğal dokuya aykırı yapıların yıkımı için hükümler içermekte midir? Bu çarpık yapılaşmanın yıkım konusunda önceki tarihlerde verilmiş mahkeme kararı var mıdır? Varsa, bu kararlar ne zaman uygulanacaktır? Yapılaşma konusunda getirilen yeni kurallar nelerdir?"

sorularının Çevre ve Şehircilik Bakanı'nca yanıtlanması istemiştir:

Bütün bu açıklamalardan ve plan notlarının incelenmesinden; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından "**Koruma**" adı altında yapılan "Datça Çevre Revizyon Planı"nın;

- 1. Derece Arkeolojik Sit Alanları ve Doğal Sit Alanlarını korumak için yapılmadığı, aksine buraların yapılaşmaya açılması ile sit alanlarının tahrifata uğrayacağı bununda bölgeye geri dönüşü olmayan zararlar vereceği,
- Palamutbükü, Mesudiye gibi daha öncede turizm tesis alanı olarak tanımlanan Datça'nın en "**mutena**" koylarına şimdi "**otel turizmi**" getirilerek bugüne kadar pansiyonculuk ve en çok butik otele verilen izinlerin, büyük parseller için büyük otelleri kapsayacak biçimde geçerli olacağı düşünüldüğünde bu plan revizyonunun söz konusu Bakanlığın kamuoyunda büyük yankı bulan "Ur-ladaki 1. Derece sit alanlarının 2. Ve 3. Dereceye düşürülmesi, İstanbul Ataköy sahilinde yer alan Baruthane yapılarının bulunduğu alandaki plan revizyonu" uygulamalarında olduğu gibi kamu yararı gözetmeden ancak kişi yararı gözetilerek yapılan uygulamalarından biri daha olacağı,

Dolayısıyla revize planı uygulamasının Datça için "**koruma**" planı olarak değil de "**koru ma!**" planı olarak uygulanacağı anlaşılmaktadır.